

Konsekvenser av toll i USA for ulike deler av norsk sjømatnæring

I dette dokumentet ser Sjømatrådetets analytikere Aandahl, Vora og Hestvik Brækkan nærmere på konsekvensene av økte tollsatser på norsk sjømat i USA for henholdsvis laksefisk, pelagisk, skalldyr, hvitfisk og konvensjonelle produkter.

Dette inkluderer vurderinger av effektene fra konkurrerende lands tollsatser.

De endelige tollsatsene kan avvike betydelig fra scenarioene som beskrives i dette dokumentet. For vurderinger rundt mulige nivåer på de framtidige endelige tollsatsene henvises til whitepaperet for uke 27, publisert 1.juli 2026.

Denne tabellen viser norsk eksport av sjømat til USA de siste 12 månedene sammenlignet med foregående 12 måneder:

	Tonnes			1000 NOK			NOK/kg		
	12M-May'25	12M-May'26	%	12M-May'25	12M-May'26	%	12M-May'25	12M-May'26	%
Total	126 736	112 739	-11%	15 633 719	13 337 911	-15%	123.36	118.31	-4%
Laksefisk	88 254	79 507	-10%	12 713 917	10 456 163	-18%	144.06	131.51	-9%
- Laks	79 586	69 908	-12%	11 668 637	9 406 886	-19%	146.62	134.56	-8%
- Ørret	8 667	9 594	+11%	1 045 219	1 048 534	+0%	120.59	109.29	-9%
Krepsdyr	4 871	5 475	+12%	1 486 119	1 453 349	-2%	305.11	265.43	-13%
- Snøkrabbe	3 729	4 494	+21%	845 034	803 696	-5%	226.63	178.83	-21%
- Kongekrabbe	983	869	-12%	621 851	633 155	+2%	632.66	728.58	+15%
- Annet	159	112	-29%	19 234	16 498	-14%	120.93	147.02	+22%
Annet	15 647	13 417	-14%	577 457	547 408	-5%	36.91	40.80	+11%
Pelagisk	12 550	10 298	-18%	345 252	463 872	+34%	27.51	45.05	+64%
- Makrell	10 750	9 687	-10%	316 087	454 344	+44%	29.40	46.90	+60%
- Sild	1 187	607	-49%	18 822	9 220	-51%	15.85	15.19	-4%
- Annet	613	4	-99%	10 344	307	-97%	16.88	70.01	+315%
Hvitfisk/ Konvensjonell	5 415	4 042	-25%	510 974	417 119	-18%	94.36	103.20	+9%
- Hyse	2 536	2 323	-8%	157 291	167 972	+7%	62.02	72.29	+17%
- Torsk	1 347	653	-52%	168 679	115 359	-32%	125.23	176.69	+41%
- Kveite	676	533	-21%	127 004	97 506	-23%	187.80	182.77	-3%
- Andre torskefisker	332	230	-31%	12 928	13 736	+6%	38.94	59.79	+54%
- Lange	150	95	-37%	17 105	10 833	-37%	113.99	114.61	+1%
- Annet	166	174	+5%	9 879	8 425	-15%	59.54	48.40	-19%
- Blåkveite	208	34	-84%	18 088	3 287	-82%	87.06	97.85	+12%

Nøkkelpunkter per bransje

- **Laks**

- Norge har fått et betydelig fall i eksporten til USA. Vareflyten er i stor grad vridd mot EU og Kina i år. Om lag 30 % av fileteksporten har så langt gått til USA, mens tilsvarende andel for fersk hel laks er 1 %. Volumreduksjonen fra Norge er erstattet av økt tilførsel fra Canada, Chile og Færøyene. Totalt har importen, målt i volum rund vekt, økt med 2 % per april, mens verdien har falt med 9%. Verdien etter toll er på nivå med fjoråret.
- Eventuelle tollforskjeller vil flytte volum fra høy toll land til lav toll land. Desto mer asymmetrisk tollregimet blir, desto større blir tapet i norsk eksportverdi, ettersom Norge vil redusere filetproduksjonen og vri eksporten mot markeder med lavere pris.

- **Pelagisk**

- Makrell er soleklart største pelagiske art Norge eksporterer til USA. USA er et av få markeder som tar mye volum fryst hel makrell over 600 gram. Norge dominerer tilførselen av fryst hel makrell til USA. Tollsats for andre land vil derfor ha begrensede effekter på norsk makrelleksport til USA.
- Med svært lave makrellkvoter er det rom for å dreie volum til andre markeder ved høye norske tollsats i USA. Samtidig er USA et av markedene som i størst grad har absorbert de økte makrellprisene den siste tiden. Høye tollsats for Norge vil likevel redusere norsk makrelleksport til USA, i favør Asia, Europa og delvis Afrika.

- **Snøkrabbe**

- USA er hovedmarkedet for norsk snøkrabbe (~80 % av volumet direkte og indirekte i 2025). Canada dominerer og forventes å ha nulltoll, noe som gir en tydelig konkurranseulempe for Norge.
- Begrenset kapasitet hos andre leverandører gjør at volum i stor grad opprettholdes, men flyttes mellom segmenter, bearbeiding og markeder. Effekten av toll tas primært i lavere etterspørsel etter norsk. Desto mer asymmetrisk tollregimet blir, desto større blir tapet i norsk eksportverdi.
- Markedet er preget av fronttung tilførsel og lageroppbygging. Ved høye lagre og svak etterspørsel kan toll i større grad gi volumtap ved at Norge velges bort til fordel for Canada og Alaska.

- **Kongekrabbe**

- USA har historisk vært et av de største og viktigste markedene for kongekrabbe, men etter bortfall av russisk krabbe har totalmarkedet blitt betydelig redusert. Markedet drives i dag i stor grad av Norge og Alaska på

rød kongekrabbe, der Alaska har begrenset kapasitet til å erstatte norske volumer.

- Lav substitusjon i “premiumsegmentet”, men økt konkurranse i mindre størrelser fra Argentina og Chile. Etterspørselen svekkes ved høye priser og usikkerhet.
- Høy tollbelastning vil kunne føre til lavere etterspørsel, med økt substitusjon til andre kongekrabbearter eller annen premium skalldyr. Som resultat kan volumene etterspørres og føre til en økt vridning til øvrige markeder med lavere toll.

- **Hvitfisk**

- Norges direkteeksport av hvitfisk til USA er relativt lav, med fryst hel hyse og fersk hel oppdrettskveite som de største produktene. For begge produktene risikerer Norge å få høyere tollsatser enn våre konkurrenter (henholdsvis Færøyene og Canada), noe som vil være en betydelig konkurranseulempe
- Mye norsk fryst hel torsk og hyse går til Asia for bearbeiding og re-eksport til USA. Tollsatser til USA for Kina, Vietnam, Indonesia og Thailand vil påvirke deres etterspørsel etter norsk råstoff

Analyse laks fra analytiker Paul T. Aandahl

Hovedbilde

Innføringen av toll på sjømat til USA har allerede gitt tydelige utslag i markedet. Import av norsk laks til USA har falt med **24 % i volum per april måned**, samtidig som total amerikansk import av atlantisk laks er svakt opp (+2%). Dette skjer mye på grunn av global produksjonsvekst (**+10 %**).

Dette viser at bortfall av norsk volum i stor grad **erstattes av andre opprinnelser**, særlig Færøyene, Chile og Canada.

Volumvridning mellom land

Dagens utvikling illustrerer en rask tilpasning til nye tollforskjeller:

Importendring januar – april **volum / verdi (USD)** til USA:

- Norge: **-24 % / -25%**
- Færøyene: **+25 % / + 14 %**
- Chile: **+8 % / - 9%**
- Canada: **+45 % / +42 %**
- USA total import Atlantisk laks: **+2 % volum**, men lavere verdi (-9%)

Tolkning:

- USA-markedet opprettholdes i volum, men med **endret leverandørstruktur. Verdien faller som følge av lavere pris fra flere av landene som øker sin markedsandel (Chile/Færøyene)**
- Eventuelle lav-/nulltoll-land i fremtiden vil få en **klar konkurransefordel**
- Substitusjon mellom opprinnelser skjer raskt, **men ikke friksjonsfritt med prisfall som resultat**

Norsk eksponering – særlig filet

Effekten er tydeligst i foredlede produkter:

Norsk eksportutvikling til USA per mai (verdi)

- Fersk filet: **–40 %**
- Frossen filet: **–36 %**
- Fersk hel laks: **- 25 %**
- Total lakseeksport: **–36 %**
- Total sjømatverdi: **–32 %**

Tolkning:

USA er spesielt viktig for **filetprodusenter** – verdiandelen til USA jan-mai i 2025 / 2026

- Fersk filet **28 % / 23 %**
- Frossen filet **34 % / 30 %**
- Fersk hel laks **2 % / 1 %**

Begrensede alternative markeder på kort sikt gir:

- Volumoverføring til andre markeder
- Økt eksport av hel fisk
- Lavere pris

Toll driver struktur – ikke bare pris

Effekten av toll skjer via tre mekanismer:

1. Økt kostnad
2. Substitusjon mellom opprinnelser
3. Lavere total etterspørsel

Særlig viktig er at **relative tollforskjeller** avgjør konkurransen:

- Små forskjeller (5–10 prosentpoeng) kan gi betydelige markedsandelsendringer
- 0-toll-land (Færøyene, Island, Canada) får systematiske fortrinn fremover

Modellert pris- og markedsimpact

En modellert flat toll på **10 %** på laks gir:

- US importvolum: **–3 til –5 %**
- Global laksepris: **–1 til –3 %**
- Norsk eksportverdi: **–1,2 til –3,7 mrd. NOK/år**

Vi har ikke beregnet effekt med asymmetrisk toll.

Scenario 1: Lav toll

Selv om tollbelastningen varierer mellom opprinnelsesland, kan det godt være at den totale tollbelastningen endres lite. Dagens totale tollbelastning kan være nært begge scenariene under og Sjømatrådet har ingen informasjon som tilsier at et scenario er mer sannsynlig enn et annet. Likvel ser vi på følgende hovedbilde:

	Norge	EU	Færøyene	Island	UK	Chile	Canada	Andre
"Lav"	12,5	10	0	0	10	12,5	0	12,5

Et slikt scenario vil gi vridning i vareflyt fra Island og Færøyene vekk fra EU/Kina og mot USA. I forhold til scenariet med flat toll vil vridningseffektene være større og det samme gjelder effekten på norsk eksportverdi. Norge vil i enda større grad enn i dag vri sin eksport vekk fra USA mot EU og Asiatiske markeder. Høy grad av substitusjon mellom opprinnelser i Europa og norsk laks, ventes å gi moderat negativ priseffekt for norsk laks. Andelen av norsk eksport forventes å falle moderat fra 2025 nivå på 7%.

Scenario 2: Høy toll

	Norge	EU	Færøyene	Island	UK	Chile	Canada	Andre
"Høy"	25	15	0	0	10	12,5	0	12,5

Her har alle nasjoner en betydelig tollfordel mot norsk opprinnelse. En tollsats på 25 % vil klart være prohibitiv. Andelen av norsk eksport til USA kan falle ned mot 1 %. Den

globale markedskaka blir mindre igjennom omdirigering av volum til lavere betalende markeder. Både Island og Færøyene forventes å vri eksporten fra EU og Kina mot USA. Dette gir muligheter for Norsk laks i disse markedene, noe som kompenserer delvis for bortfallet av USA. Et bortfall av det viktigste filetmarkedet vil gi mindre foredling i Norge. En eventuell vridning i vareflyt fra Chile mot USA fra Sør-Amerika/Russland vil ikke ha noen vridningseffekt for norsk laks.

Analyse snøkrabbe fra vår analytiker Josefine Voraa

Her tar vi utgangspunkt i to ulike tollscenarier for snøkrabbe inn til USA.

Scenario	Norge	Canada*	Alaska	Grønland	Vietnam	Indonesia	Russland*
Lav	12,5	0 (10)	0	0	12,5	10	12,5
Høy	25	0 (10)	0	0	25	20	12,5

Tollregimet må vurderes relativt til konkurrentene: Canada, Alaska og Grønland forventes å ha nulltoll, noe som gir en asymmetrisk konkurranseulempa for Norge. Russland er fortsatt ute av markedet, mens toll og opprinnelsesregler for Vietnam og Indonesia vil påvirke vareflyt og etterspørsel.

USA er det klart viktigste markedet for norsk snøkrabbe hvor om lag 80 % av volumene (inkludert indirekte eksport via Europa og bearbeiding i Asia) ender i markedet.

	USAs andel av produksjonsvolumene til ulike produsenter				
	2021	2022	2023	2024	2025
Total	74 %	48 %	63 %	61 %	66 %
Canada	85 %	69 %	84 %	86 %	93 %
Russland	60 %	10 %	0 %	0 %	0 %
Alaska	85 %	60 %	0 %	0 %	94 %
Norge	77 %	30 %	68 %	63 %	80 %
Grønland	66 %	53 %	81 %	68 %	63 %

Markedet er konsentrert, med Canada som dominerende aktør (84 % andel), mens Norge og Alaska har henholdsvis 9 % og 5 %. Kapasiteten til å erstatte norsk volum er begrenset, så lenge Russland er ute av markedet.

Snøkrabbemarkedet er segmentert mellom retail (5–8 oz) og foodservice (8+), hvor retail er mest prisfølsomt. Etterspørselen er elastisk, men volum opprettholdes i stor grad gjennom omfordeling mellom segmenter og økt bearbeiding. Effekten av toll tas derfor primært i lavere eksportverdi, ikke volum for Norge.

Markedet er preget av økt tilførsel første halvår og etterspørsel senere i året, og er derfor avhengig av å bygge lager. Lagernivået ved inngangen til sesongen vil derfor være avgjørende for hvordan toll slår ut på norsk snøkrabbe som har en tidligere sesongstart enn Canadisk.

Importen siste 12 mnd viser en totalimport på 57 000 tonn til en verdi av 1,2 mrd USD:

	Tonnes			1000 USD			USD/kg		
	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%
Total	60 371	57 403	-5%	1 054 789	1 218 735	+16%	17.47	21.23	+22%
Fryst	58 931	55 855	-5%	1 020 186	1 178 273	+15%	17.31	21.10	+22%
- Canada	52 727	49 363	-6%	900 338	1 056 859	+17%	17.08	21.41	+25%
- Norge	4 839	5 442	+12%	95 331	98 387	+3%	19.70	18.08	-8%
- Other	1 365	1 050	-23%	24 517	23 026	-6%	17.96	21.93	+22%
Tilberedt/konservert krabbe	1 439	1 548	+8%	34 603	40 462	+17%	24.04	26.13	+9%
- Vietnam	257	485	+89%	6 505	15 966	+145%	25.27	32.89	+30%
- Indonesia	482	321	-33%	15 763	11 177	-29%	32.69	34.85	+7%
- Norge	265	268	+1%	4 736	5 380	+14%	17.85	20.08	+12%
- Canada	177	113	-36%	3 399	2 994	-12%	19.22	26.56	+38%
- Sør-korea	176	228	+29%	2 483	2 534	+2%	14.12	11.13	-21%
- Other	45	62	+37%	1 145	1 296	+13%	25.43	20.98	-18%
- Japan	37	72	+96%	572	1 115	+95%	15.57	15.45	-1%

Importen av norsk snøkrabbe har økt i volum siste 12 mnd, men prisene har falt med 8 prosent. Canada har derimot hatt noe lavere volum, men sterkere prisutvikling. For direkteeksporten fra Norge er volumene tom. mai opprettholdt, mens prisene er ned 11 prosent i USD og 21 prosent i NOK. Samtidig har det blitt importert mer bearbeidet snøkrabbe fra Vietnam med en betydelig verdivekst.

Scenarioer:

Lav (12,5 %): Volum opprettholdes, men Norge taper verdi og presses når Canada entrer markedet eller dersom lagersituasjonen er høy ved sesongstart i Norge.

Høy (25 %):

Den relative tollen øker betydelig, samtidig som alternative markeder er begrensede. Russland dominerer Asia, og Japan har svak etterspørsel. Norge kan ikke erstattes fullt ut

i USA, noe som kan redusere totalmarkedet og flytte volum til markeder med lavere betalingsvillighet.

Toll Canada (10 %)

Dersom Canada får 10 % toll, reduseres asymmetrien mot Norge og markedsdynamikken i USA endres. Canada kan da vri noe volum til Japan, Kina eller bearbeidingsmarkeder. Dette vil kunne dempe det norske verdifallet til USA, men påvirke etterspørselen globalt.

Analyse kongekrabbe

Vi tar utgangspunkt i to tollscenarier for kongekrabbe til USA. Som for snøkrabbe vil forskjeller i toll mellom leverandørland påvirke varestrømmene. Etter bortfallet av Russland er nå egenprodusert kongekrabbe fra Alaska størst i USA.

Scenario	Norge	Alaska	Argentina	Chile	Japan	Tunisia	Russland*
Lav	12,5	0	10	12,5	12,5	0	12,5
Høy	25	0	10	12,5	25	0	12,5

I et lavscenario er norsk kongekrabbe, særlig større størrelser, mindre konkurranseutsatt, mens mindre størrelser i økende grad konkurrerer med Argentina og Chile. I et høyscenario svekkes konkurranseevnen betydelig mot Alaska krabbe og etterspørselen vil gå ned i perioder med høy tilførsel fra Alaska. Japan kan ende opp med tilsvarende høy toll som Norge, mens Tunisia fungerer som et bearbeidingsmarked med nulltoll.

	USAs andel av produksjonsvolumene til ulike produsenter				
	2021	2022	2023	2024	2025
Total	50 %	43 %	14 %	14 %	17 %
Russland	55 %	41 %	0 %	0 %	0 %
USA/Alaska	92 %	67 %	78 %	84 %	95 %
Norge	28 %	44 %	49 %	84 %	81 %
Argentina	56 %	100 %	82 %	76 %	90 %
Chile	11 %	23 %	3 %	9 %	6 %

Etter bortfallet av russisk kongekrabbe har USA-markedet falt med 60–70 % og utgjør nå rundt 15 % av den globale tilførselen. USA er samtidig det best betalende markedet for Norge, Alaska og Argentina. Alaska kan i begrenset grad erstatte norske volumer uten kvoteøkninger.

Importen siste 12 mnd viser en totalimport av fryst og bearbeidet kongekrabbe på 3 128 tonn til en verdi av 138 mill USD.

	Tonnes			1000 USD			USD/kg		
	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%
Total	1 908	3 128	+64%	72 846	138 568	+90%	38.18	44.31	+16%
Fryst	1 717	2 762	+61%	64 523	124 216	+93%	37.57	44.97	+20%
- Argentina	940	1 406	+50%	24 228	53 983	+123%	25.78	38.40	+49%
- Norge	365	588	+61%	26 154	41 100	+57%	71.63	69.88	-2%
- Japan	143	251	+76%	9 533	13 301	+40%	66.70	52.93	-21%
- Chile	189	298	+57%	2 388	8 678	+263%	12.62	29.16	+131%
- Tunisia	13	47	+256%	1 308	5 351	+309%	98.43	113.18	+15%
- Other	67	172	+157%	911	1 803	+98%	13.62	10.47	-23%
Tilberedt/konservert krabbe	191	365	+92%	8 323	14 352	+72%	43.67	39.30	-10%
- Norge	158	177	+12%	7 385	10 437	+41%	46.76	59.11	+26%
- Chile	20	135	+586%	751	3 173	+322%	38.26	23.56	-38%
- Sør-korea	12	46	+272%	167	552	+231%	13.62	12.11	-11%
- Other	1	8	+962%	20	190	+830%	26.07	22.81	-12%

Siste 12 måneder har importen fra samtlige leverandørnasjoner økt. Men ser vi på importen tom april i år, er det en nedgang på 6 prosent i volum og markedet er preget av mindre tilgjengelig volumer fra Norge, høye priser og mer fragmenterte kjøp. Samtidig har det vært større konkurranse på mindre størrelse av kongekrabbe fra Chile som har vridt volumer vekk fra Kina til USA. På levende kongekrabbe har kongekrabbe fra Japan tatt andeler.

Markedet er segmentert mellom retail (southern/golden) og foodservice/premium (rød kongekrabbe). Premiumsegmentet er mer robust, men preges av lavere volum og mer forsiktige kjøp. Volumer kan i mindre grad erstattes enn for snøkrabbe, og markedet er dermed mindre fleksibelt.

Scenarier

Lav toll (12,5 %):

Markedet videreføres i stor grad som i dag. Premiumsegmentet holder seg, og volumene opprettholdes, men Norge kan tape noe bredde i markedet og utviklingen vil avhenge av tilførselssituasjonen i Norge og ikke minst Alaska.

Høyt (25 %)

Konkurransenevnen svekkes betydelig. Norsk kongekrabbe kan ikke fullt ut erstattes, men etterspørselen faller og substitusjonen øker til andre premium produkter som hummer

eller til kongekrabbe av mindre størrelser. Som en konsekvens kan noe av volumet flyttes til Asia for levende eksport hvor betalingsvilligheten er betydelig lavere enn i USA.

Analyse hvitfisk fra vår analytiker Eivind Hestvik Brækkan

Her tar vi utgangspunkt i to ulike tollscenarier, hvor Norge møter en toll på henholdsvis 12.5 og 25 prosent i USA:

Scenario	Norge	EU	Færøyene, Island, Storbritannia, Canada	Storbritannia	Andre
Lav	12.5	15	0	10	12.5
Høy	25	15*	0	10	12.5

*EUs "framework agreement" med USA fra 21. August 2025 har et tak på maks 15 prosent toll, vi antar her at dette vil opprettholdes.

Jo høyere toll, jo større nedgang i volum til USA kan vi forvente.

Direkteeksport av norsk hvitfisk til USA er relativt lav, og var på vel 4 000 tonn siste 12 måneder. Tabellen under viser norsk hvitfiskeksport til USA fordelt på produkt siste 12 og foregående 12 måneder:

	Tonnes			1000 NOK			NOK/kg		
	12M-May'25	12M-May'26	%	12M-May'25	12M-May'26	%	12M-May'25	12M-May'26	%
Total	5 415	4 042	-25%	510 974	417 119	-18%	94.36	103.20	+9%
Hyse, fryst hel	2 401	2 278	-5%	138 819	163 211	+18%	57.81	71.65	+24%
Kveite, oppdrettet, fersk hel	511	386	-24%	101 178	73 947	-27%	197.84	191.37	-3%
Torsk, tørrfisk, lofotrundfisk	193	121	-37%	56 759	40 975	-28%	294.16	338.85	+15%
Torsk, atlantehavs-, klippfisk, ikke filet	231	185	-20%	41 114	34 948	-15%	178.01	188.45	+6%
Torsk, atlantehavs-, fryst hel	835	239	-71%	63 519	25 299	-60%	76.10	105.71	+39%
Annet	114	238	+108%	10 137	19 902	+96%	88.58	83.60	-6%
Kveite, fryst hel	68	101	+48%	7 577	14 170	+87%	111.18	140.31	+26%
Andre torskefisker, fryst hel	332	227	-32%	12 922	13 556	+5%	38.93	59.71	+53%
Kveite, ikke oppdrettet, fersk hel	97	46	-52%	18 248	9 389	-49%	188.70	203.71	+8%
Lange, klippfisk, ikke filet	132	89	-33%	8 039	7 175	-11%	60.67	80.49	+33%

Sei, klippfisk, ikke filet	141	69	-51%	7 196	4 846	-33%	51.10	69.95	+37%
Lange, tørket filet	18	5	-69%	9 066	3 658	-60%	516.50	680.78	+32%
Blåkveite, fryst hel	207	34	-84%	17 994	3 287	-82%	86.82	97.85	+13%
Hyse, fersk filet	135	22	-83%	18 404	2 756	-85%	136.60	123.41	-10%

I tillegg vet vi at noe volum går til USA via EU-land i transitt, spesielt for villfanget fersk hel kveite.

Med utgangspunkt i tabellen over dykker vi ned i konsekvensene for fryst hel hyse og fersk hel kveite (oppdrett og vill). Konsekvensene påvirkes av hvilke alternativer USA har for å få tak i disse produktene, og hvilke tollsatser andre eksportland får.

Hyse

For fryst hel hyse er det kun Norge og Færøyene som eksporterer betydelige volum til USA. Her fra USAs importstatistikk, import av fryst hel hyse fordelt på eksportland siste 12 måneder:

	Tonnes			1000 NOK			NOK/kg		
	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%	12M-Apr'25	12M-Apr'26	%
Total	3 768	4 990	+32%	219 992	210 817	-4%	58.38	42.25	-28%
Norge	2 241	2 873	+28%	128 430	128 058	0%	57.31	44.57	-22%
Færøyene	1 477	2 107	+43%	88 874	82 451	-7%	60.17	39.12	-35%
Canada	50	9	-82%	2 689	307	-89%	53.33	33.01	-38%

Færøyene

Færøyene eksporterer i dag cirka 1/3 av sitt volum av fryst hel hyse til USA. Kina er største destinasjonsland, etterfulgt av USA, mens noe volum går til EU og Storbritannia. De har dermed rom for å øke eksportvolumet til USA. En lavere toll for Færøyene enn Norge vil gi økt færøysk volum til USA på bekostning av norsk hyse. Dette kan imidlertid gi rom for norsk hyse til å fylle «tomrommet» som etterlates av en færøysk dreining bort fra andre markeder.

NB: registrert importpris til USA (fra USAs importstatistikk) er langt lavere enn tilsvarende eksportpris fra Færøysk og Norsk eksportstatistikk. Høsten 2025 falt prisene i USAs importstatistikk betydelig, uten et tilsvarende fall i Norsk/Færøysk eksportstatistikk. Vi vet ikke hvorfor dette avviket har oppstått.

Alle hyseprodukter – Kina og Island

Om vi ser på all hyseimport til USA, så importeres mesteparten som fryst filet fra Kina og Island.

Utenom Russland, er Norge soleklart største eksportør av fryst hel hyse til Kina, mens USA er det største destinasjonsmarkeder for hyse fra Kina. Med USAs importforbud mot russisk sjømat vil tollsatsene Kina møter i USA ha betydelig effekt på Kinas etterspørsel etter fryst hel norsk hyse. Kina er Norges desidert største marked for fryst hel hyse, med et totalvolum på 13 700 av totalt 31 500 tonn eksportert fra Norge siste 12 måneder. Økt toll for Kina i USA vil redusere kinesisk etterspørsel etter norsk fryst hel hyse, samt dreie kinesisk eksport i favør Canada og Storbritannia, som er de andre store markedene for fryst hysefilet fra Kina.

Island eksporterer mesteparten av sin hyse til Storbritannia, USA og EU. Kun 20 prosent av islandsk eksport av hyse går til USA, de har dermed kapasitet til å øke hysevolumet til USA. I så fall vil imidlertid Island redusere sitt volum til Storbritannia og EU, noe som gir rom for økte norske volum til disse markedene.

Kun 7 prosent av den norske eksporten av fryst hel hyse har gått til USA de siste 12 månedene, og både Kina, Indonesia og Storbritannia er større markeder for Norge enn USA. Norge har derfor flere alternative markeder å eksportere fryst hel hyse til om tollsatsen i USA skulle bli høy. Samtidig er både Kina og Indonesia bearbeidingsmarkeder med store volum til USA. Tollsatsen disse møter i USA vil påvirke kinesisk og indonesisk etterspørsel etter norsk fryst hel hyse. Vi antar her at ordinære opprinnelsesregler vil gjelde, og at varene endrer opprinnelse ved bearbeiding i tredjeland.

Kveite

For fersk hel kveite er Canada soleklart største eksportør til USA, med 6 000 av totalt 9 000 tonn de siste 12 månedene. 100 prosent av Canadas eksport av fersk hele kveite går allerede til USA, og de har dermed liten kapasitet til å øke eksporten til USA (utover å redusere nasjonalt konsum). Siden Canada dominerer tilførselen til USA, antar vi at prisen på Canadisk kveite styrer den norske prisen. Dermed tror vi at en høyere toll for Norge vil resultere i at den norske kveita (ex toll) blir lavere priset enn den Canadiske. En tollsats på 12,5, 15 eller 25 prosent vil dermed gi en nedgang i norsk eksportpris tilsvarende tollsatsen.

USA utgjør et svært viktig marked for norsk oppdrettskveite: De siste 12 månedene har 27 prosent av Norsk oppdrettskveite blitt eksportert til USA. Andre store markeder for norsk oppdrettskveite er EU og Storbritannia. For norsk villkveite er andelen som går til USA noe lavere, men vanskelig å beregne nøyaktig grunnet en del volum som går til USA via EU-land.

Med forventet betydelig økt produksjon av norsk oppdrettskveite i årene framover vil en høy tollsats i USA gi negative konsekvenser for markedsutviklingen for arten, og det forventes at aktører vil se etter alternative markeder.

Indirekte tilførsel av norsk hvitfisk til USA

Norge eksporterer betydelige volum fryst hel torsk og hyse til bearbeidingsmarkeder som re-eksporterer videre til USA. Kina er størst, men også andre asiatiske bearbeidingsmarkeder som Vietnam, Indonesia og delvis Thailand blir stadig viktigere for amerikansk import. Eventuelle økte tollsatser for disse i USA vil redusere deres etterspørsel etter norsk råstoff.

EUs 21 sanksjonspakke mot Russland, og mulig importforbud mot russisk sjømat

EUs største arter importert fra Russland er Alaska pollock og torsk. Dersom EU innfører et importforbud mot sjømat fra Russland (inkludert via tredjeland) vil etterspørselen etter spesielt norsk torsk i EU øke betydelig. Kombinert med en høy toll på norsk hvitfisk i USA vil en høyere andel av den norske torsken gå til EU, både direkte og via asiatiske bearbeidingsmarkeder. USAs import av spesielt torsk (fra alle land) vil gå betydelig ned grunnet økt etterspørsel etter ikke-russisk torsk i EU (USA har allerede importforbud mot all russisk sjømat).

Store volum russisk Alaska pollock som nå går til EU vil måtte finne nye markeder. Dette kan medføre økte volum klippfisk av Alaska pollock via Kina til mange av våre viktigste markeder for klippfisk av sei, spesielt i Sør-Amerika og Karibien.

Analyse pelagisk fra våre analytikere

Makrell er den eneste pelagiske arten Norge eksporterer til USA i betydelige volum. Norge dominerer leveransene av fryst hel makrell til USA, med over 8 000 tonn importert fra Norge siste tolv måneder, av en totalimport til USA på vel 11 000 tonn. Andre lands tollsatser vil dermed i mindre grad påvirke norsk makrelleksport til USA.

Norsk makrell etterspørres spesielt i etniske segmenter i USA, og det er godt etablerte relasjoner som gjør at Norge har en sterk posisjon, samt at Norge kan levere stor makrell. USA er et av få markeder som tar den største makrellen på over 600 gram, og det har de siste to årene blitt landet mer stor makrell. USA har kanskje vært det markedet som har taklet den siste tids prisøkning best, og har økt volumene til tross for høy prisvekst.

Det er manko på atlantisk makrell med svært lave kvoter for 2026. Det vil dermed ikke være vanskelig å dreie varestrømmen bort fra USA, men det vil ha konsekvenser. Høye norske tollsatser i USA vil dreie norsk makrelleksport bort fra USA, i favør Asia, Europa og også Afrika. Dreiningen bort fra USA vil (selvsagt) være større ved høyere tollsatser.